

PROMETNO VARNOSTNI NAČRT

OŠ FRANA ROŠA

Cesta na Dobrovo 114, Celje

Izdelava:

Nadja Ocvirk
Franjo Roškar
Peter Krajnc

Ravnatelj:
Vojin
Mlinarević

Celje, 2. 9. 2024

1. KAZALO:

1.1. Otroci v prometu	2
1.2. Povzetki iz zakonodaje.....	3
1.3. Šolski okoliš	4
1.4. Kako prihajajo učenci v šolo	5
1.5. Prometne situacije na poti v šolo	9
1.6. Skrb za prometno varnost učencev.....	12
1.7. Načrt kolesarske poti za izpitno vožnjo	18
1.8. Priloga: Zemljevid šolskega okoliša z načrtom varnih poti.....	20

1.1. *Otroci v prometu*

Otroci se dnevno vključujejo v promet. Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa. Številne raziskave so pokazale, da otroci do desetega leta še ne znajo in ne zmorejo samostojno sodelovati v prometu. Zaradi majhnosti imajo drugačno perspektivo, torej tudi razmere na cesti ocenjujejo drugače. Pri hoji in teku niso dovolj spretni, ker se jim zaznavne sposobnosti šele razvijajo.

Ne smemo pozabiti, da:

- nimajo tako širokega vidnega polja kot odrasli, zato kasneje opazijo vozila
- dobro slišijo, vendar ne znajo natančno oceniti, od kod vozilo prihaja
- ne znajo dobro presojati hitrosti vozil in ocenjevati razdalj
- ne razlikujejo dobro pojmov levo in desno
- ne zmorejo dolgotrajne koncentracije
- se njihova pozornost hitro preusmerja, zato jih lahko mimogrede kaj zmoti
- ne zmorejo posploševanj in uporabe splošnih pravil

Zaradi navedenih dejstev je njihova varnost zelo ogrožena. Največ žrtev med otroki pešci je med četrtem in sedmim letom starosti.

Starši se morajo zavedati, da otroci posnemajo njihova dejanja v prometu. Tako so jim prav starši prvi in najpomembnejši vzor ravnanja v prometu. Še posebno pozornost pa je otrokom potrebno nameniti ob vstopu v šolo in jih v prvih dneh, pa tudi kasneje, poučiti o varnem vedenju v prometu.

1.2. Povzetki iz zakonodaje

ZAKON O VARNOSTI V CESTNEM PROMETU DOLOČA NASLEDNJE:

- Otroci smejo v prometu samostojno sodelovati šele, ko so se starši, posvojitelji, skrbniki ali rejniki prepričali, da so sposobni razumeti nevarnost v prometu.

- Ob zmanjšani vidljivosti je obvezna uporaba kresničk oziroma odsevnikov, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

- **Na poti v vrtec, v prvi razred osnovne šole ter domov, morajo imeti otroci spremstvo**, pri čemer je spremljevalec lahko tudi otrok med 10. in 14. letom starosti, če to dovolijo starši ali skrbniki.

- Če otroci kršijo pravila (zakonske določbe) o varnosti cestnega prometa, policisti o tem lahko obvestijo njihove starše, posvojitelje ali skrbnike.

V primeru otrokove ali mladoletnikove kršitve predpisov o varnosti cestnega prometa, nastale kot posledica opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva njegovih staršev, se z denarno kaznijo, ki je predpisana za storjeni prekršek, kaznujejo njegovi starši. Slednje predstavlja še razlog več, da starši ustrezno nadzorujejo vedenje svojih otrok v prometu, še zlasti pa, **da jim ne dovolijo, dopustijo ali omogočijo rabe motornega vozila v nasprotju s predpisi o varnosti cestnega prometa.**

- Do 6. leta lahko otrok vozi kolo le na pešpoti. Otrok od 6. do 8. leta starosti ter **otrok do 14. leta, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, lahko v cestnem prometu vozi kolo le v spremstvu polnoletne osebe. Pravico samostojne vožnje kolesa v cestnem prometu ima otrok, star najmanj 8 let, ki ima pri sebi**

kolesarsko izkaznico (ki jo dobi po opravljenem kolesarskem izpitu v osnovni šoli), ter oseba, starejša od 14 let.

- Kolo s pomožnim motorjem lahko v cestnem prometu vozi otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico ter oseba, starejša od 14 let.

- Otroci, mlajši od 14 let, ki vozijo kolo oziroma kolo s pomožnim motorjem, **morajo imeti med vožnjo na glavi pripeto kolesarsko zaščitno čelado.**

- Otroci do 12 leta starosti lahko sedijo le na zadnjih sedežih (ustrezni avto sedeži, jahači). Z varnostnimi pasovi morajo biti med vožnjo pripeti voznik in potniki na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi (izjema so osebe, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da varnostnega pasu ne morejo uporabljati).

- Otroci prvega in drugega razreda morajo kot pešci obvezno nositi rumeno rutico!

1.3. Šolski okoliš

Prednost vpisa imajo učenci našega šolskega okoliša, torej stanujejo v naslednjih ulicah:

Škapinova ulica

Bevkova ulica

Cesta na Dobrovo

Cvetlična ulica

Dobrova

Gospovetska ulica

Jamova ulica

Ob Koprivnici

Pod kostanji

Razgledna ulica

Rožna ulica

Smrekarjeva ulica
Spominska ulica
Strma pot
Travniška ulica
Ulica Alme Karlinove
Ulica bratov Vošnjakov
Ulica Cirila Debeljaka
Ulica heroja Rojška
Ulica Matevža Haceta

Organiziranost

Pouk je organiziran v dopoldanskem času.

Število oddelkov:

- 10 oddelkov na razredni stopnji
- 9 oddelkov na predmetni stopnji

Na šoli delujejo tudi oddelki podaljšanega bivanja, letošnje leto imamo 5 oddelkov.

1.4. Kako prihajajo učenci v šolo

Večina prvošolcev prihaja in odhaja v šolo in iz nje v spremstvu staršev ali skrbnikov. Za varen prihod in odhod iz šole so odgovorni starši.

Starejši otroci hodijo v šolo in domov peš in za pot večina porabi največ deset minut. Otroci iz našega šolskega okoliša izbirajo različne poti, torej ne gredo vedno po isti poti.

V zadnjih letih se je prometna situacija v neposredni bližini šole zelo spremenila. Visoka koncentracija prometa predstavlja veliko nevarnost za šolske otroke, še zlasti za mlajše. Večino mlajših otrok v šolo vozijo starši z osebnimi avtomobili, kar pomeni, da se pred šolo v jutranjem času hkrati pojavlja veliko število osebnih vozil. V ta

namen smo posodobili parkirišče in tako pridobili nova parkirna mesta. Parkirišče je urejeno kot krožni promet, s čimer smo učinkovito zmanjšali gnečo zaradi obračanja vozil.

UČENCI - PEŠCI

Učence, ki prihajajo v šolo peš, so seznanjeni s temeljnimi pravili varne hoje, in sicer:

- pešci hodijo ob levi strani vozišča
- se med hojo ne prerivajo, igrajo, lovijo
- hodijo drug za drugim,
- ovire na cesti pomenijo nevarnost, zato je potrebna previdnost
- cesto prečkajo na prehodu za pešce (in ne po prometnem pasu, ki je namenjen kolesarjem!)
- pred prečkanjem pogledajo levo in desno ter še enkrat levo
- ceste ne prečkajo na mestih, kjer je slaba vidljivost

UČENCI - POTNIKI V OSEBNIH VOZILIH

Starši in učenci, ki jih starši pripeljejo v šolo, so seznanjeni o:

- pripenjanju z varnostnim pasom
- upoštevanju predpisov in pravil pri izstopanju
- pravilnem parkiranju
- čim krajšem zadrževanju na parkirišču
- prepovedi parkiranja na dovoznih in intervencijskih poteh

UČENCI - KOLESARJI

Praviloma se naši učenci v šolo ne vozijo s kolesi. Površine v okolici šole namreč niso prilagojene za vožnjo s kolesi, zato bi množična uporaba koles v okolici šole zmanjšala varnost otrok, prav tako pa na šoli nimamo urejenih prostorov za varno shranjevanje koles. Zato se lahko s kolesom v šolo izjemoma vozijo le učenci, ki stanujejo dlje. Njihovi starši po dogovoru z razrednikom podpišejo soglasje, oziroma dovoljenje za vožnjo s kolesom.

Učenci, ki prihajajo v šolo s kolesi so seznanjeni s pravili, in sicer, da:

- je obvezna uporaba varnostne čelade,
- mora biti prevozno sredstvo tehnično brezhibno,
- obstajajo prometno varnejše poti (prometno manj obremenjene),

- je nujno potrebno upoštevati prometne predpise in
- je obvezno opravljanje kolesarskega izpita v 5. razredu

1.5. Prometne situacije na poti v šolo

**Prometni znak:
PREPOVEDANO
PARKIRANJE IN
USTAVLJANJE**

**Ustavljanje na prehodu
za pešce, pa čeprav le za
kratak čas, ogroža
varnost otrok in ostalih
udeležencev v prometu.**

**Ustavljanje in parkiranje
na neprimernih mestih
ogroža varnost in
povzroča nepotrebno
gnečo, še posebej v
zimskih razmerah.**

**Prehod čez obvoznico s
Hudinje.**

**Otroci naj hodijo po
pločniku ob cesti!**

**Zavarovan prehod čez
cesto s poti po
stopnicah.**

**Nepregleden ovinek
predstavlja nevarnost za
pešce, ki hodijo po
cestišču, pa tudi za
ostale udeležence v
prometu.**

**Nepregleden ovinek z
druge strani.**

**Postajališče Dobrova
Pušn šank pr' Tini.**

**Postajališče Lahovna
(pri hišni št. Dobrova 27)**

**Postajališče Nova vas
Lidl**

1.6. Skrb za prometno varnost učencev

Za prometno varnost so dolžni skrbeti:

- starši z vzgojo in zgledom
- šola, oziroma učitelji
- policisti z nadzorom

Šola učencem posreduje znanje in jih vzgaja in spodbuja k varnemu in odgovornemu ravnanju v prometu.

Dejavnosti:

- učenci 1. in 2. razreda dobijo in nosijo rumene rutice in kresničke
- prvi šolski teden je okrepljen policijski nadzor pri šoli

- obiski policista v posameznih razredih
- seznanitev učencev s prometno varnostnim načrtom (pri RU- vsi učenci)
- pomen varnostne opreme (mačja očesa, kresničke, odsevni trakovi i- torbe,...)
- pravilna oprema koles, kolesarski izpit, kolesarska čelada
- kulturno vedenje in etika v prometu.

V sklopu pouka učenci:

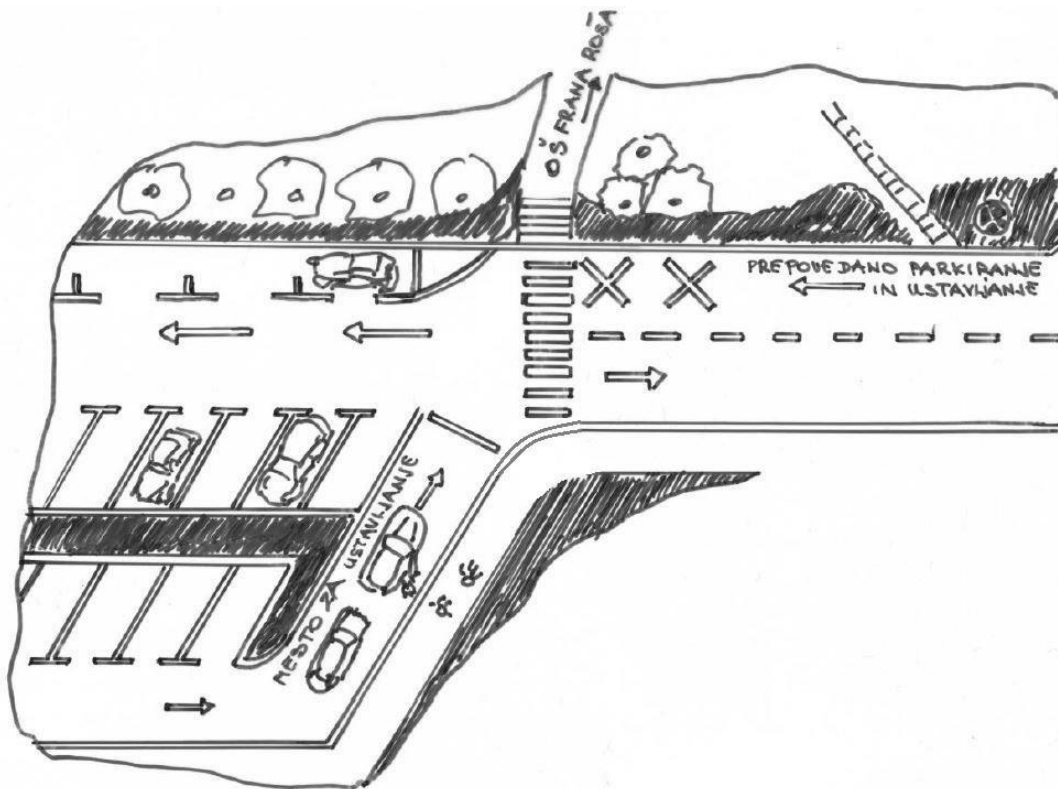
- rišejo, pišejo, ustvarjajo na temo prometa
- opazujejo promet
- prehodijo varne šolske poti v okolici šole,
- se seznanijo z literaturo na temo prometa
- sodelujejo v projektu Policist Leon svetuje
- v 5. razredu opravljajo kolesarski izpit, na katerega se teoretično in praktično pripravljajo v šoli
- učenci 6. razreda sodelujejo na tekmovanju Kaj veš o prometu, kjer se preizkusijo v teoretičnem znanju in spretnostni vožnji s kolesi

OBVESTILO ZA STARŠE

Opažamo, da nekateri starši, ki pripeljejo otroke v šolo, ustavljajo in parkirajo na neprimernih mestih pri šolskem parkirišču, ali celo na prehodu za pešce. To ustvarja nepotrebno gnečo in slabo voljo, še posebej je moteče v zimskih razmerah. Predvsem pa ogroža varnost otrok in ostalih udeležencev na parkirišču.

Zato smo pripravili posebno obvestilo za starše z napotki, kako naj uporabljajo šolsko parkirišče, da bo za njihove otroke kar najbolj varno. Obvestilo visi na oglasni deski in je objavljeno tudi na spletnih straneh šole.

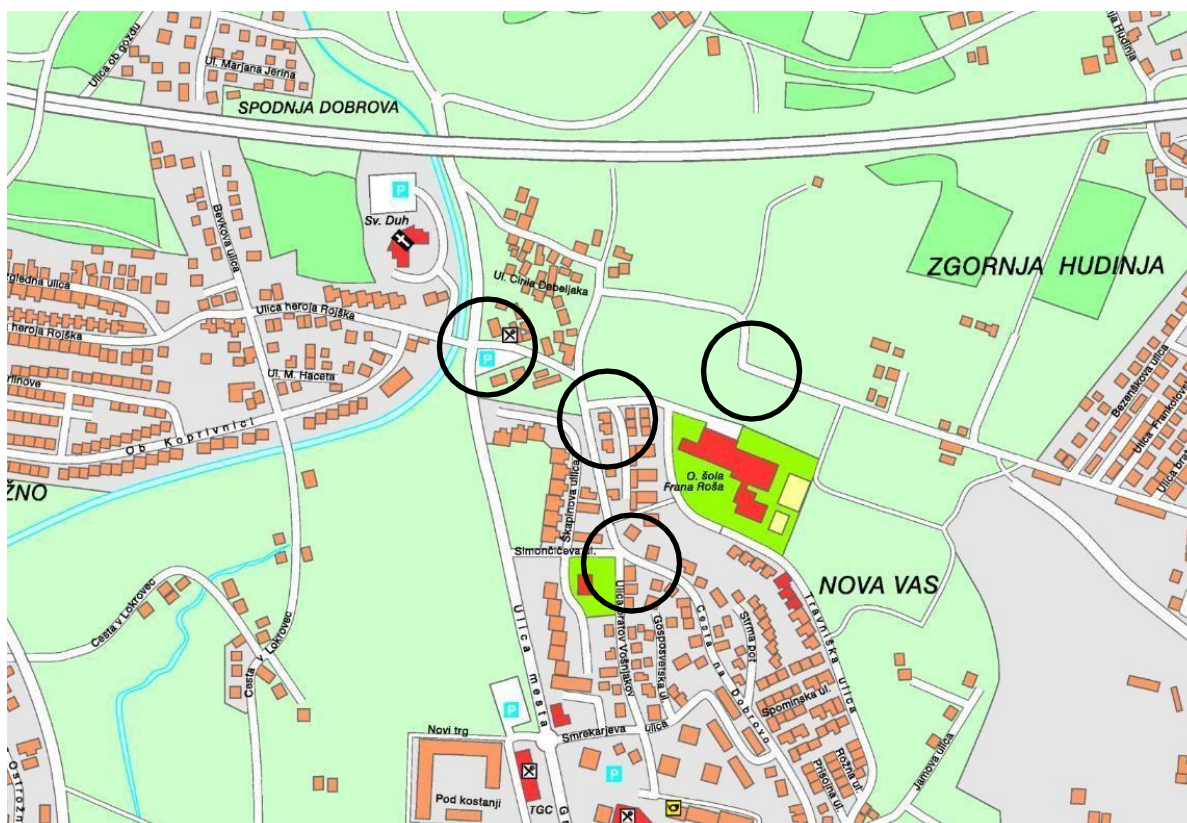
Navodilo za uporabo šolskega parkirišča

NEVARNA MESTA NA POTI V BLIŽINI ŠOLE

Kljub urejeni prometni signalizaciji in opremljenosti s prehodi za pešce, so najnevarnejša mesta na poti do šole, križišča. Predvsem zaradi gostega prometa, hitre vožnje in ponekod zaradi slabe preglednosti.

1. Križišče pri gostišču Medved. Na majhnem prostoru je skoncentrirano več objektov (most, odcep k cerkvi, glavna cesta na Dobrovo in uvoz h gostišču).
2. Križišče med Simončičevo ulico, Ulico bratov Vošnjakov in Cesta na Dobrovo; čeprav je tu nevarnost zmanjšana zaradi ležečih ovir.
3. Prehod čez cesto - obvoznica s Hudinje na severni strani šole.
4. Prav tako predstavlja veliko nevarnost nepregleden ovinek v neposredni bližini šole, na klancu na Cesti na Dobrovo. Predvsem zato, ker veliko otrok, predvsem starejših, ne uporablja pločnika in hodijo kar po cesti.

OTROK - PEŠEC

Da bo otrok postal zgleden pešec, mu moramo starši, učitelji in vzgojitelji razložiti različne prometne situacije in hkrati biti zgled varnega vedenja na cesti.

- Naučimo otroka pravilnega ravnanja v različnih prometnih situacijah.
- Pojasnimo mu, da je pločnik namenjen varnosti pešcev.
- Naučimo ga, naj hodi po levi strani ceste, kjer ni pločnika.
- Če hodi v spremstvu odraslega, naj hodi na varni strani.
- Naučimo ga varnega prečkanja ceste.
- Otrok naj bo dobro viden (svetla oblačila, odsevni trakovi, kresničke).
- Otroci prvega in drugega razreda morajo obvezno nositi rumeno rutico!

VOŽNJA OTROK V AVTOMOBILU

V osebnih avtomobilih se otroci lahko vozijo le v njihovi starosti primerno zavarovanih ležiščih, homologiranih otroških varnostnih sedežih ali s homologiranimi pripomočki, ki omogočajo uporabo običajnih varnostnih pasov.

Otroci do 12 leta starosti lahko sedijo le na zadnjih sedežih. Z varnostnimi pasovi morajo biti med vožnjo pripeti voznik in potniki na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi (izjema so osebe, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da varnostnega pasu ne morejo uporabljati).

Tudi ni odveč opozorilo, naj otrok iz avtomobila izstopa na varno stran.

1.7. Načrt kolesarske poti za izpitno vožnjo

Kolesarski izpiti za učence 5. razreda devetletke po novem potekajo tako, da šola organizira tudi vožnjo s kolesom v prometu. Učenci v spremstvu učitelja v skupinah po 5 prevozijo določeno kolesarsko pot. Šola skupaj z MO Celje in ZŠAM ter Policijo poskrbi za varnost. Učitelji in inštruktorji ZŠAM kontrolirajo vožnjo in učence usmerjajo ter nudijo pomoč, če je potrebno.

Opis poti

Vožnja se začne na Cesti na Dobrovo, malo nižje od šole - pri kontejnerjih.

Učenci se peljejo po Cesti na Dobrovo po klancu navzdol do križišča s Simončičevo ulico (pri vrtcu). Tu zavijejo desno v Simončičevo ulico do krožišča z Ulico mesta Grevenbroich. V krožišču zavijejo na desno in po Ulici mesta Grevenbroich peljejo do naslednjega krožišča, kjer obrnejo in po isti poti prikolesarijo nazaj na startno mesto. (Na krožišču Simončičeve in Ulice mesta Grevenbroich zavijejo levo, prav tako na križišču Simončičeve in Ceste na Dobrovo.)

Stojna mesta

Stojna mesta, kjer inštruktorji ali učitelji kontrolirajo vožnjo in skrbijo za varnost, so:

1. Križišče Ceste na Dobrovo in Simončičeve (pri vrtcu).
2. Krožišče Simončičeve in Ulice mesta Grevenbroich.
3. Krožišče z obvoznico s Hudinje, kjer obrnejo.

Viri in literatura:

- Mag. Marta Novak: Delovno gradivo s seminarja Prometna vzgoja v devetletni OŠ, Portorož, marec, 2007
- Zakon o varnosti v cestnem prometu (Ur. L. RS, št. 109/2010)
- Mestni načrt Celja
- Dejan Petrovič: Skica šolskega parkirišča z navodili
- PVN OŠ Frana Roša iz leta 2011
- Smernice za izdelavo prometno varnostnih načrtov osnovnih šol v MO Celje, julij 2011

1.8. Priloga: Zemljevid šolskega okoliša z načrtom varnih poti

